



28.04.2020

Helse- og omsorgsdepartementet

## Høring- Midlertidige endringer i helseberedskapsloven (endringer for å avhjelpe konsekvenser av covid-19).

Pensjonistforbundet og SAKO-organisasjonene (Fagforbundets sentrale Pensjonistutvalg, LO-Stats Pensjonistutvalg, Jernbanepensjonistenes Forbund, Politiets Pensjonistforbund, Postens Pensjonistforbund, Telepensjonistenes Landsforbund og Statens Vegvesens Pensjonistforbund) viser til ovennevnte høring og vil under komme med våre kommentarer.

Med bakgrunn i den diskusjon som har vært om prioriteringer i spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, er Pensjonistforbundet sterkt bekymret for at en hjemmel til å fravike pasient- og brukerrettighetslovens bestemmelser vil gå ut over eldre pasienters tjenestetilbud og rettigheter.

Eldre blir trippelt rammet av koronaen, ved å være den mest sårbare gruppen med høyest dødelighet, den gruppen som vil merke de største konsekvensene av smitteverntiltakene, og der mange ikke har like god tilgang til sykehustjenester som resten av befolkningen (jf overlege og geriater Torgeir Bruun Wyller i Aldring og helse).

Det som foreslås av endringer er en hjemmel til å fastsette forskrifter som fraviker bestemmelsene i kap. 2 i pasient- og brukerrettighetsloven. Unntaket er bestemmelsene om rett til øyeblikkelig hjelp fra kommunen, rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen, rett til øyeblikkelig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten og rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. I kommunen er det ikke gjort unntak for retten til et verdig tjenestetilbud. Pensjonistforbundet finner det bekymringsfullt og noe underlig. Nettopp i disse tider der vi ser medieoppslag som viser at verdighetsprinsippet er under press, burde retten til et verdig tjenestetilbud i kommunen opprettholdes. Og vi står fast på, som vi har uttalt i tidligere høringer, at pasient- og brukerrettighetene ikke under noen omstendighet må svekkes.

Som Pensjonistforbundet i tidligere høringer har pekt på finnes det minst to ulike måter å møte en krevende situasjon med økt kapasitetsbehov i helse- og omsorgstjenestene som følge av pandemien: Den ene måten er å redusere og la det gå ut over tilbudet til

**Postadresse:**

Pb. 6714 St. Olavs pl.  
0130 Oslo

**Besøksadresse:**

Torggata 15

pf@pensjonistforbundet.no  
www.pensjonistforbundet.no

Telefon: 22 34 87 70  
Faks: 22 34 87 83

Bankgiro: 9001.05.50202  
Org.nr.: 970 323 910



dagens brukere og pårørende, og minske kravene til planlegging og saksbehandling. Det er Pensjonistforbundet sterkt imot. Den andre måten er å øke de økonomiske og personellmessige ressursene, gjennom blant annet bruk av permitterte/arbeidsledige.

Den sentrale avveiningen her går mellom befolkningens rettigheter og muligheten til å håndtere en betydelig økning i pasienttilstrømningen grunnet Covid 19. Pensjonistforbundet mener at det ikke er gode nok argumenter for at det er nødvendig å sette pasientrettigheter ut av kraft for å håndtere pasientstrømmen. Også innenfor en normalsituasjon vil det kunne bli nødvendig å prioritere, og da skjer det innenfor gjeldende lovverk. Med Covid-19 risikerer vi at prioriteringsutfordringene blir enorme, men nettopp da er det nødvendig å beskytte de grunnleggende rettighetene og prinsippene.

Pensjonistforbundet forstår at det kan være nødvendig å utfylle og supplere, men ikke fravike. Pensjonistforbundet foreslår på denne bakgrunn at den nye hjemmelen i § 6-2 bare gir mulighet til å gi forskrifter som «*utfyller og supplerer*», og ikke «*fraviker*» pasient- og brukerrettighetslovens kapittel 2.

Vennlig hilsen

**For Pensjonistforbundet**

Jan Davidsen  
Forbundsleder

Harald Olimb Norman  
Generalsekretær